

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	
Hóna	36 kr. (70 fillér.)
Három hónapra	1 frt (2 kor.)
Vidékire postán:	
Hóna	63 kr. (1 kor. 30 fill.)
Három hónapra	2 frt. (4 kor.)
Évi előfizetés	4 frt. (8 kor.)

ELŐRE

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Zöldfa-utca, 32. szám.
Zöldfa-utca és Nagypiac-tér sarkán.

Felelős szerkesztő:

KUN BÉLA.

Tizenkét éves gyilkos. — Meghalt a temetőben.

Parlamenti reform Ausztriában.

Nagyvárad, november 2.

Az osztrák parlament kiküldött bizottságai elfogadták a parlamenti reformra vonatkozó törvényjavaslatokat s azokat már a jövő héten a Reichsrath elé terjesztik. A reform az általános, egyenlő választói jog alapján módosítja az eddigi királis rendszert s népparlamentet teremt.

Az öt törvényjavaslat címei a következők:

1. törvény a birodalmi képviselők módosításáról;
2. törvény a képviselőház tagjainak választásáról;
3. a választási eljárások módosítása;
4. törvény a választási kerületek beosztásáról;
5. törvény a választási szabadság védelméről.

E címek megmagyarázzák, hogy milyen lesz az a reform, melynek megvalósítása Ausztriában már befejezett ténynek tekinthető, mert a pártok összességéből kiküldött bizottságok maguk a pártok aligha fogják a parlamentben dezavualni.

Ausztriában tehát már belátják, hogy egy ország ma már csak akkor lehet hatalmas, akkor biztosíthatja létét a világesemények zajlása közepette, ha a polgárság összességét egyenlő jogokhoz juttatja, ha az ország védelmére ezen jogokkal a polgárok összességét kötelezi. A népek lelkületében rejlő valóság az, hogy létező erkölcsi javaik védelmében minden állózatra kerek, helyes politikát tehát ma csak az a kormányzat folytat, a mely minden embert rákényszerít erkölcsi javainak védelmére.

Az Ausztriában való elfogadás után a választói reform megvalósítása Magyarországon sem halasztható soká.

A választói reform magyarországi ellenesének be kell látni, hogy e reform nélkül hazánk

viszamarad, a hazafias érzésnek kell őket kényszeríteni arra, hogy elavult felfogásaikat levetkőzzék, maguk is elősegítsék hazánk újjászülését.

A reform ellenését semmi sem magyarázza, megvalósítását minden érdeke követeli. Követeli első sorban hazánk nagy általános érdeke.

A jogokból ma kizorított munkások millióit kell bevonnai abba a táborba, mely védi a haza erkölcsi javait, a nemzetiségek tízezreit, a kik ma különböző létező és képzelt gravamének folytán kifelé gravitálnak, kell erkölcsi kényszerrel odahajtatni, hogy a magyar hazának hű fia legyenek. Nem ostorral, a mi csak keserűséget teremt, hanem azzal, hogy mi is a haza gyermekeinek tekintjük őket, s biztosítjuk erkölcsi és anyagi javaikat úgy, hogy ne is gondolhassanak a külföldre. A nemzetiségek minden időben készek voltak a haza védelmére, nincs okunk abban sem kételkedni, hogy teljesen magyarra lesznek, ha a vélt és tényleges sereleink megszűnését szemük előtt látják.

A választói reform megvalósításának hazafilni szempontból abszolút nem akadály a szocializmus, sem a nemzetiségi kérdés. A szocializmus azért nem, mert csak örült mondhatja azt, hogy a magyar szocialisták hazafilnek, a nemzetiségi kérdés pedig azért nem, mert megvagyunk győződve, hogy az a kötelezettség egész sorozatával megterhelt nemzetiségeknek a magyar haza a kötelezettségekhez mérten jogokat is juttat, akkor ők épen olyan hű magyarok lesznek, mint az azok, akik Rakóczi és Kossuth zászlai alatt estek el, akik teljesen magyarul, hős magyarul éreztek, dacára, hogy egy árva szó sem tudtak az édes haza nyelvében. Lehetetlennek tartjuk, hogy a jogokhoz jutottak ma elhanyagolt szegény nemzetiségek ne érezzék majdan azon kötelességüket,

hogy magyarul megtanuljanak, egyedül csak magyarok legyenek, különben, ha a magyar állambatalom meg is adja nekik az így irányú művelődésre a szükséges eszközöket.

Nincs semmi ok a reform elodázására, de egyenesen az ország érdekében szükséges annak minél előbbi megvalósítása. Senki sem tudja, mit hoz a holnap. A magyar politikai láthatár abszolút nem tiszta. A borus felelegyektől minden órában kitörhet az a zivatar, a mely ellen a haza minden fiának kell védekezni. Erre a védekezésre rá kell az ország minden fiát kényszeríteni azzal, hogy jogokat adunk nekik, a melyeket, mint az ország erkölcsi javait meg kell mindenkinek védelmeznie.

Küzdelem a létért.

Mozgalmak a városnál.

Fizetésrendezési ügyek.

Nagyvárad, nov. 2.

(Saját megfigyeléseimről)

Már több ízben megírtuk, hogy Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága a tisztviselők fizetésrendezésére vonatkozó javaslatot még júlusban elfogadta s hogy még csak belügyminiszteri jóváhagyásra szükséges ahoz, hogy a törvényhatósági bizottság a novemberi közgyűlésen a tisztviselők fizetésrendezését a jövő évi költségvetésbe felvegye. A városi tisztviselők végrehajtott bizottsága múlt hét folyamán összeült és elhatározta, hogy küldöttségben keresi meg a belügyminisztériumban a fizetésrendezési javaslat jóváhagyását is amint inkább, mert a pénzügyi bizottság már a jövő héten tárgyalás alá veszi a jövő évi költségvetést. A végrehajtott bizottság ma délután új-ból ülést tartott, melyen Gerő Ármán önkormányzati akadályoztatása folytán dr. Istvánffy István tb. tanácsnok elnökölt.

Elnökök előadott bejelentése, hogy polgármester folyó hó 5-ikére

terve vett összehívását a pénzügyi bizottságnak bizonylatlan időre elhalasztotta. Ezen elhalasztás szoros összefüggésben van a polgármesternek a fizetés rendezés tervezett megüritésére tett ígéretével. Ugyan is a polgármester a jövő hét elején szándékozik felmenni Pestre, a belügyminisztériumban a fizetésrendezés jóváhagyásának kikészítése céljából s valószínű szándéka az, hogy a jóváhagyást még a pénzügyi bizottság ülése előtt kikészítse.

A bizottság a bejelentést örömmel tudomásul vette és elhatározta, hogy a történendőkön képest fogja további eljárását megállapítani.

A tisztviselők mozgalmához csatlakoztak ma a polgári iskolai tanítók és a városi kézbésitők.

A polgári iskolai tanítók a kultuszminiszter legújabb rendeletéből indulnak ki, amellyel a fizetésüket államszékelyl 2900 koronára emeli, de a lakbérrel és korpótlérről nem intézkedik. E szerint a lakbérnek 400 korona, ötöd éves korpótlékuk 100 korona marad.

Mint ahogy pedig ez levés a megdélteshez, kéri a törvényhatósági bizottságot, hogy a lakbér állapítsa meg 600 koronában, a korpótlékot 200 koronában, amint az más nagy városokban van.

A városi kézbésitők beadványukban azt adják elő, hogy a folyamotban levő fizetésrendezéssel fizetésüket 50 koronával emelték, amiből 30 százalékok levonnak, vagy hogy 35 korona az egész javítás. Kéri engedélyt a törvényhatósági bizottságot, hogy módosítsa a fizetésrendezési javaslat rájuk vonatkozó részét.

Remélhető, hogy a törvényhatósági bizottság orvosolni fogja a kérelmezők bajait.

Nem követelésekről van itt szó, csupán a megélhetési viszonyok lehetetlenségét festik elénk ezek a tünetek megható színekkel s csupán azt a természetesen óhajtott tolmácsolják, hogy a dolgozó kisemberek is megkapják azt, ami a létezéshez megdéltes nagy munkájukért számukra is biztosítja.

A hívős esős órák alkalmából egészségügyi szempontból óvatolni kell a meghűléstől, a miközl veszedelmek belemegyünk hasármaznak. Hat egy érhejtük el, ha jó **erős cipőket** viselünk.

Nádor Henrik és Társa cipőgyárban, Nagypiac-tér, Kereskedelmi-palota. Helyi és vidéki telefon 68.

Jó minőségű, finom kivitelű, elegáns **szép cipők és csizmák**

Egy havi közigazgatás.

A póttartalékok kárpótlása.

A Szacsavay-utca sérelme.

Nagyvárad, november 2.
(Saját tudósítónktól.)
A város közigazgatási bizottsága ma délután három órakor ülést tartott a városház, bizottsági termében. Az ülésen a következők voltak jelen: Rimler Károly, Bordé Ferenc, Rádl Odón, Varró Domokos, Dus László, Vasady Lajos, Mezey Mihály, Gáthy Béla, Sulok István, Major Lajos, Cseresznyés Béla.

Glac Antal főispán délután három órakor nyitotta meg az ülést.

Cseresznyés Béla aljegyző az ülést megnyitása után előterjesztette a polgármester havi jelentését, melynek főbb adatai itt következnek:

Az október havi közigazgatási állapotot általánosságban jó volt, azonban népmozgalmi tekintetben általánosságban kedvezőtlenebb, mert a halálozások száma nagyobb volt, mint a születéseké.

A hevenyfertőző betegségek közül a hasi hasnyalvagy-jelentkezett 10 esetben, 2 halálozással, a többi fertőző bántalmak szórványosan mutatkoztak, egy-két esetben halálosok nélkül. Tüdő és egyéb gümőkóros betegségekben 21 halálozás történt, a Sztaroveszky-gyermekkórházban október hó folyamán 160 bejáró és 50 fekvő, a Szent László-kórházban pedig 2 beteg volt gyógykezelés alatt.

A népmozgalmi adatok a következők: Éve született 96 gyermek, közte 18 törvénytelen, nemre nézve 56 fiú és 40 lány, halva született 1. Elhalt összesen 105 egyén, közte 29 idegen, nemre nézve 52 férfi és 53 nő. A születések arányszáma 22/6 százaléka, a halálozásoké az idegekkel együtt 24/5 százaléka, csupán a helybeliek 18/3 százaléka.

A közbiztonsági állapot kielégítő volt. A nem egy számmal előforduló bűncselekmények a következőképpen oszlottak meg: Lopás 43, súlyos testi sértés 2, könnyű testi sértés 12, hatóság elleni erőszak 2, sikksztás 6, hamis pénz forgalomba hozatala 4, csalás 2 esetben.

A nyomozás 48 esetben sikeres, 28 esetben sikertelen volt. Ezenkívül nyomozást teljesített a királyi ügyvétség elrendelésére 32, más hatóságok megkeresésére 43 esetben.

A közadók október havi bevételi eredménye kedvező volt, amennyiben 35195 korona 65 fillérel több kincstári adó folyt be, mint a múlt év megfelelő időszakában.

A rendőrkapitányi hivatal, mint elsőfokú iparhatóság október hó folyamán 30 iparjogviszítványt adott ki a következő iparágakban: fogtechnikus 1, hentes 3, kerégyártó 1, csizmadia 1, lakatos 1, aranyműves 1, bérkocsis 1, vendéglős 2, fébernemű mosó és tisztó 1, tollpézd 1, ruhajárató 1, makaróni készítő 1,

különféle kereskedésre 14-et, megadott 4 iparjogot.

A jelentést tudomásul vették. A polgármesteri jelentésben kívül csupán két jelentős tárgya volt az ülésnek.

Megállapította a közigazgatási bizottság a nagyváradai póttartalékosoknak az ex-lex ideje alatti szolgálatukért a kárpótlás összegét. A polgármester indítványára kimondották, hogy egy elvesztett munkanapért 2 korona 49 fillér illeti meg a nagyváradai póttartalékosokat.

A Szacsavay-utcai lakosok felebezést jelentettek be ama tanácsai határozat, mely a gyalogjáró költségeinek egyharmad részét rájuk rója ki. A bizottság elutasította a felebezést.

Több kisebb ügy tárgyalása után az ülést véget ért.

Meghalt a temetőben.

Az alkohol áldozata.

Részegen a halálba.

Nagyvárad, nov. 2.
(Saját tudósítónktól.)
Hajlokak napján minden embert komor gondolatok fognak el. Még aki egész éven át az életnek csak örömeit élvezi, a bú-bánatot másoknál hagyja, még az is megássa száll ezen a napon s amint látja a temetőbe kivonuló embereket, megilletődik és önkéntlenül az elmúlás az örök nyugalom felől elmélkedik. Ettől a képmeltemen lelki állapotok, az értelmes gondolatoktól akart megszabadulni Nagy Lajos, Szegedi István nagyváradai fakkeres fiatal kocsiosa, Vigan kezdte a gondtalan munkáját és bizonyára nem hitte, hogy előzben meg fog szabadulni minden gondtól és hogy oly tragikus módon fog végződni a mulatság.

Céljának elérése végett, a gondtalan borhoz, a bú-bánat Létbe vizezhelyre olyamodott Otthagya a Szent László-téren a kocsiját lovaslást és betért a közeli kocszmába. Hozatott magának bort, pár perc alatt bevett másfél literrel, aztán odéballott. A jó kezdet csak fokozta az ivás vágyát és meg nem állhatta, hogy bevezessen egy más kocszmába. Itt is megivott néhány literrel, aztán távozott azaz, hogy folytatása következék. Végre azonban már sok lett a jódból és Nagy Lajos érezte, amit minden halandó érez ilyenkor, hogy meg a föld, hogy forog minden. De nem feledkezett meg kötelességéről ilyen állapotban sem és tudva azt, hogy halottak napján mindig akad utas - vissza ment a Szent László-tele. Kis idő múlva jött egy család, mely a Rulikovszky-temető felé igyekezett.

Nagy Lajos vállalkozott, hogy kiviszi őket a temetőbe. A lovak közé vágott és hajtott. De a temető közepében a bor már teljes hatással lépett föl és Nagy támoynni kezdett a bakon. Ezt látta egy ottlérő rendőr, lezártította Nagy Lajost a bakról.

Mivel a rendőr nem bírt vele, ott hagyta fektüdni a temető közepében, míg kijönnek. Nem sokára besötétedett, a temetőben levő nép eloszlott, Nagy ottmaradt és még mindig aludt. Este tíz óra felé a temető őre rátalált Nagy Lajosra. Kezdte költögetni, de az nem mozdult, már halott volt. A temető őre azonnal értesítette a rendőrséget, ahonnan Becsey Ignác őrmester és Barna Ármin dr. rögtön kivonult az eset színhelyére, ők is csak a halált konstatálhatták és megállapították a halott kiletét. A holttestet beszállították a kórházba, a hol fel fogják boncolni. A titokzatos haláleset megindították a vizsgálatot.

Tizenkét éves gyilkos.

Lelőtte játszóterészt.

Gyermekek tragédiája.

Nagyvárad, nov. 2.
(Saját tudósítónktól.)
Borzalmas tragédia fejlődött ki ma délután két gyermek veszedelméből a Pece-utca 22. számú házban. A végzetes eset újabb intő példa arra, hogy gyermek kezébe nem való fegyver. Hányzor történt már, hogy fegyverrel játszódozó gyermekek kezében véletlenül elült a fegyver, ezrekre menő azoknak az események a száma, mikor gyermek szállt, testvér-testvért lött le merő véletlenből. De eltekintve ettől, a mai romlott korban, mely a gyermeket már elemi iskolás korbán megméretélyi, előfordul az is, hogy az amugy is könnyen hevülő gyermekek játszódozás közben össze kapnak és fegyvert szegyeznek egymásnak. Tragikus az ilyen eset nem csak az áldozatra, hanem arra is, aki elkövette, mert már zsege gyermek korbán rányomják a gyilkos bélyeget.

A Pece-utca 22. sz. a. házában két 12 éves gyermek Ványa László és Komáromy György rendos játszóterészt voltak. Utóbbi időben többször összeveszték, de ki is békült. Ma délután ismét együtt játszódoztak miközben ványa apja fegyverét mutogatta. A gyermek anyja észrevette ezt, de mire a gyermekekhez sietett, már késő volt. A gyermekek ugyanis hajba kaptak valamért, ütöttek-verték egymást, mire Komáromy, aki gyengébb volt, a fegyverhez kapott, hogy védekezék. Komáromy minden további nélkül ráült Ványa Lászlóra, aki a lövés következtében vértől elboritva összeesett.

A lövés zajára és a megölt gyermek jaj kiáltásaira össze futottak a házbeliek. Komáromy pedig megvárva azonnal szörnyű tetét, kétségbeesve menekült.

A gyors. előhívott mentők, a sulyosan megsebesült gyermeket a kórházba szállították. A fiatal gonosztervőt még nem találták meg addig. Ványa László sebesülése súlyos, de az orvosok bizak folgyalásában.

HIREK.

* Ottó főherceg temetése.

Budapestről telefonálva tudósítók: Ottó főherceg temetése öt napon belül nem igen törőnthetik meg, a mennyiben meg kell várni a temetésre a külföldi uralkodók, küldöttek s ezek aligha érkezhettek előbb. A szász király személyesen fog a temetésben Bécsben megjelenni. Az Ottó főherceg tulajdonát képező ezredek tisztai küldöttségeket küldenek a temetésre. A magyar kormány részéről megjelennek: Wekerle miniszterelnök, továbbá Apponyi Jekelfalussy, Zichy és Andrássy miniszterek, akik hétfőn délután utaznak Bécsbe.

* Iródatársak választása a városházán. Ma jött le az a pályázat, amelyet a város törvényhatósági bizottsága a városliget megrészeit első és második iródatársi állásra írt. A két állásra összesen tizenöt pályázat érkezett. A hangulatból nézve, az első iródatársi állásra Solyom Gyulát, a másodikra Tóth Ferencet választják meg.

* A mentők októberi működése. A nagyváradai mentő-osztály, a melynek derék vezetője Mezey Mihály ütöttekparancsnok, ma teszi köze október havi működéséről a kimutatást. E szerint a mentők októberben negyven alkalommal vonultak ki; husz esetben beteg szállításhoz, a másik husz esetben baleseteknél első-segély nyújtáshoz. A balesetek közül 5 sebülés, 15 pedig hirtelen rosszullet volt. A mentőosztály működése óta, vagyis 1904. okt. 15-ike óta a mentők összesen 470 balesetből és 464 betegszállításhoz vonultak ki.

* A villamos felügyelőbizottság ülése. A városi villamos vasuti felügyelő bizottság holnap szeptember délután négy órakor a városháza bizottsági termében ülést tart.

* Bihari Sándor megkerült.

Émlékeztés még az a szenáció, melyet a nagyváradai 37-ik gyalogezred egy fiatal hadnagyának, Bihari Sándornak szökése kellett. A fiatal tiszt könnyelmű előlemdója miatt elmerült az adósságok tengerébe, s lehetetlenül vált helyzete az ezrednél, állítólag szabálytalan pénzelés miatt. Előzőköt tehát Nagyváradról s hirtelen nyoma veszett. Az ezredparancsnokság átíratá folyttán a rendőrség elrendelte ellene a körözést, de az eljárás eredménytelen maradt. Ma végre hír jött róla Nagyváradra. Az elszökött hadnagy tagpan Karlisruhában önként jelentkezett s kérte, hogy mint sikksztás és katonaszökévenyírt tartóztassák le. Hazatartozói közül ma elutaztak utána Karlisruhára.

* A felekezeti tanítók vasuti kedvezménye. A felekezeti elemi és középiskolák tanítói, illetve tanárai már régebben mozgalmat indítottak az iránt, hogy a vasuti díjaz-

bánál ugyanolyan kedvezményben részesüljenek, mint az allami alkalmazottak, kik ugyanis félszáz váltásra jogosult igazolványt kapnak. A felkérésit tanultok ezen mozgalma végre, amint megbízható forrásból értesültünk sikerrel is járt, amennyiben Apponyi gróf kultuszminiszter és Kossuth kereskedelmi miniszter egyetértőleg elhatározták, hogy a felekezeti, elemi és közép iskolák tanárainak szintén olyan igazolványt bocsátanak rendelkezésre. A két miniszternek erre vonatkozó együttes rendeletét már e hónapban közzé tesszük.

Gyilkosság a pincében.
Hegyközszenmiklós közegyházi megdöbentő vadállati kegyetlenségét végrehajtott gyilkossági esetről értesít bennünket tudósítók. Kiss Ferenc: odavált gazda ember mult éjjelel rémát a pincéjébe. A sötétségben látamadt régi haragosa István di János. A két férfi dulakodni kezdett egymással, végre Istváni a magával hozott fejszével többször fejbe ütötte Kiss Ferencet, a ki az ütésekre rövid idő múlva behalt. A tettest a székyelhibi csendőrség letartóztatta. A gyilkosság adatait a székyelhibi járásbírószá nyomozza.

Megölte a kasza. Szabadlárdi híjak: Bellenetes véget ért Pivkovics József kocsiás, Babianovics Szarankó 15 éves legény. Tegnap Kelelást egy órák során takarmány-
-t. Alighogy elindult a szekér, az ököpek valamit megjeltek, megrántották a kocsi Babianovics hátraíróit, mire a kocsiában elével fölfelé álló kasza a hátát keresztül szurva, a mellén jött ki. A szerencsétlen ember néhány percnyi kímélés után meghalt.

Cine mintya. A napokban reggel halva találták Gurdeán Ilyés radóthi (nyavai) lakost, átkelendő eltorzítva, a sző ezorát erőtelmesen agyonverve. A csendőrség kiderítették a tetteseket Burszán Jászai és Szikuzsán Iliasz radóthi közösi juhászok személyében. Gurdeán Ilyés még a tavaszon tanuskodott egy mezőrendőri ügyben a juhászok ellen a emiatti barátságban, egy kocsmanból összerakulva, megleszték, mikor részegen hallagott a kint a mezőn utólére, bosszúhál agyon verték. A tettesek beismerésében vannak azszal a hozzáadásával, hogy még egy arra járó deági embert is föléltették, de még volt ereje és hielye elmenekülni előlük. Kérdés, hogy Gurdeán Ilyésnek külön éleltséget is agyonverték a mult évben.

Mikor rukkolnak be az ujoncok? A legutóbb megjeztett sorozáson beismaradt ujoncokat az érdekelhetik most legjobban, hogy vajjon mikor kell berukkolniok! Föltétlenül megbízható forrásból vett értesültsünk szerint a most beborozott ujoncujutalek bevenütsi idejét 1907. év január 16-ére tűzték ki a hadvezetéség. A most kiszolgált katonák még most tartott részét december elején szabadul meg. A januárban bevenüts ujoncok szolgálati ideje 1909. szeptember közepén telik le.

Vörös haro rendőrök és katonák között. Budapestről je-

lentik: A Kisrökus-utcában, a Markovich-féle vendéglőben, amely katonák találkozóhelye és táncterem, ugynevezett katonai lebu, az éjjelel nagy volt a mulatság. Nemsokára annyira elfajult, hogy az ott cirkáló rendőrök, névszerint C s á k József és Bertalan István könyvtelének voltak közbejélni. Loch Henrik 82-ik ezredbeli szakaszvezető szidalmazni kezdte a rendőröket, majd a mikor ezek igazolásra szállították fel, szoronyával támadt a rendőrökre. A rendőrök kardot hústak és megkezdődött az ütközet. Súlyosabb sérüléseket Loch szakaszvezető szenvedett, aki a kezén és Kovács Péter közlegény, aki a fején sérült meg. Közben rendőrök érkeztek, mire a katonák megrogotak. A két súlyosan sérült pedig a helyőrségi kórházba szállították. Később a rendőrök felismerték és elfogták Kerne Antal szakaszvezetőt, aki a veredeés alkalmával Bertalan rendőrt a kezeféjén megérettette. Kernet átadták a katonai őrzésnek.

Hajógyári sztrájk. Londonból táviratozzák: A middlesboroughi, strektoni és hartlebori hajógyárakban alkalmazott munkások közül tegnap bérátliferenciák miatt 1800 ember sztrájkba lépett. Ha a sztrájk buzasomab ideig tartana, ez teljesen megakasztaná a Tees-öbölben lévő hajógyárak üzemet.

Övasszék figyelmeztetés. Mehr Samuel ökö. műszabasztanár hirdetésere.

SZINJÁTÉK.

Heti műsor.

Szombat: Mary Ann.

Mary Ann. Zangwill vigádték mutatták ma az Szigligeti-színházban. Nem valami nagy volt a sikere eme limonádé izál darabnak. A szereplők közül Tóth Elek és E. Kovács Mariaka fardoztak a darab sikeréért, de semmit sem tudtak elérni. Közönség szép számmal volt jelen, bár nem valami túlságosan mulatott a teljesen ötlet nélküli darabban.

LEGUJABB.

Két miniszteri kijelentés.

Budapest, november 2. Jekellafussy Lajos honvédelmi miniszter ma egy újságíró előtt a következőket mondta a létszámmelésről és arról a rendeletről, amely amely a katonaságot eltilítja a Rákóczi-ünnepségekben való részvételtől: — A létszámmelésről soha szó nem volt és a kormány nem is tud róla. A Rákóczi-ünnepségek alkalmával állítólag kiadott rendelet apokrif, szemernem azokat a tiszteket ismerem. akik ezt a rendeletet állítólag látták, hogy megmond-

hassam nekik, hogy alávaló hazugok.

A kiegyezési tárgyalások.

Budapest, Az osztrák kormány által a kiegyezési tárgyalások vitelével megbízott tisztviselőnk ma Budapestre érkezett és délután már tanácskoztak is a magyar kormány megbízottjaival a kereskedelemügyi miniszteriumban.

Thaly Kálmán báró.

Budapest, november 2. Politikai körökben befejezett tényként emlegetik, hogy a király Thaly Kálmán országos képviselőnek, a most lezajlott Rákóczi-ünnepségek alkalmából a báró méltóságát fogja adományozni.

NYILTÉR.)*

Üzlet-átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönséget és n. b. megrendelőimtet értesítenem, hogy a Grész Emánuel-féle cipőüzletet sikerült olcsón megvennünk: tekintettel, hogy üzletünket szolid alapon ohajjind vezetni, a rakitáron levő árukat mindig elfogadható áron kiárusítjuk. Műhelyünk továbbra is ugyanazon épület színház felületi oldalán lesz.

Tisztelettel

Lebovits Miksa és Társa
cipészek,
a Szigligeti-színház szállítói.
Telefonszám: 571.

KÖZGAZDASÁG.

Nagyváradai gabona-piac.

Lakatos J. József cég jelentése.

Az üzlet irányzata: langha.

Buza	12.80—13.40
Rozs	10.80—10.80
Zab	12.20—12.60
Uj árpa	11.40—11.60
Uj tengeri	8.—8.20
Ó tengeri	

REGÉNYCSARNOK.

A csoda-ember.

Francia regény.

(Folytatás.) 89

— Én kitűnően játszom minden hangszer, — felelt szerényen a művész.

— Ez pompás. Még be akarom önöknek vallani, — folytatta Joél könyvedén, — hogy fontos szolgálatot véltém önöknek tenni, midőn a taligát és a ládát magammal vittem, különben bizonyára a csendőrség tettené volna rá a kezdő. Mi hasznát tette volna rá a kezdő. Mi hasznát tette volna annak? Én bele is tekintettem és láttam a szabrot. Elég jó, mint anatómiai tárgy, majd kiállítás és én elmagyarázom a közön-

(* E rovat alatt közöltökték nem valószínűséget a szóc.

ségnek. De most bujjanak el, már kezd derengeni. Miss Adda majd elhelyezi önököt.

Siettek eleget tenni a főhivásnak.

A szekér végében nagy nádkosár volt, e kosár egy léggömbhöz tartozott, melyben lól szokott szállni a búvársz, ha nagyobb helyiségekben jobb bevételre volt kitélítés.

Miss Adda egészen betakarta öket egy léggömb kötével, melyek alatt a bujdosók meg sem látszóttak, de kényelmelen lélegeztek vebetteik.

— Ugy feketének itt önök, mint a gyermek a bölcsőben, — mondá a komédiás röhögve. — A legkisebb jelméi csak bujjanak a szovetalmam slá, ott nem fogja önököt keresni senki.

Az ehhez utról az országútra tértek, ahol jeltől az gurult a kocsi és a szegény pára könynyében kuszhatta.

A komédiás a bakra ugrott és miss Adda mellé ült, ki nem szólt semmi, de nagyon meg volt indúva és féltékeny tekintettel a kocsi belsejébe.

A táj kirívagosodott, egy-egy szekér feltűnt az úton, a darócokpenyes fuvarosok ostopatogással melengettek dermedt karjaikat.

Egyszerre vágatód lovak patkókopogása hallatszott a hátuk mögött. Joél kíváncsian kihajolt, hogy a lovasokat megfissa.

— Tyuhaj! — mondá — itt a válságos pillanat. Meg ne mosdujjanak és hagyjanak mindent én rám.

A két csendőr közeledett.

A lovasok nemsokára elérték a kocsi és a közönd érvél lépésben maradtak mellette.

Az örmester szólat meg előbb: — Adj isten! Nem láttak semmi gyanusat az uton ma reggel?

— Nem mi. Kevés ember sétál ilyen hideg időben és ha nem kellene jókor Courtaulainben lennem, magam is inkább itt maradtam volna a kocsiban. Az örmester gyanakvó pillantásokkal vetett a kocsi mélyébe.

Joél látszólag nem figyelte meg és vigan folytatta:

— Ugy-e, örmester ur, ilyen csudar időben az embernek a lelke is megfagy, jól esik ilyenkor egy kis melegítő. Van nekem egy üveg pompás pálinkám egy kosár fenyőken, szivesen szolgállok egy kupicával. Az a szegény gebe is hadd fujsa ki magát . . .

Megállította a kocsi.

— Adda — kiáltott — add ide azt az üveget és két pohárkát — aztan leugrott és nagyokat dobogtat a lábával, hogy a zsbabdságot elűzze.

(Folyt. köv.)

Dénes Béla
Nagyvárad, Bömer-tér.

Iparművészeti újdonságok
BRONZE, CHINA-EZÖST
dísz tárgyakban
használati cikkek
legújtanóssabb és a legartartóssabb evőeszközök.
Képes arjgyezhet legyen és hőrmertva.

Apró hirdetések.

Aki mint könyvelő, segéd munkás vagy bármely más minőségben állást keres

Aki házat, földet, szőlőt, zongort, (cimbalmod, bútor) vagy földmít el akar adni, vagy bérletet venni

Aki használt, nevelőt vagy nevelőnőt, bonnet vagy szőnyegszőrt keres

Aki kereskedelmi cikkeire, ipari terményeire vevőket keres

Aki ismeretséget akar kötni

előnyös üzleti összeköttetéseket akar kötni

Aki lakást bérebe akar venni vagy ki akar adni

Aki olcsó pénzücsönt akar felvenni

Aki közölni akar valakivel valamit (szó stíni vagy férjhez menni)

biztos eredményt

„E L Ö R E”
apró hirdetési rovatát igénybe veszi.

Kereset közzététel és biztos szertér el el **Próbálja meg!** mert ha csak egy kiált gondolkodik, okvetlenül rájön arra, hogy **énnek is van hirteleni valójaja.**

Minden szó egyszerű belkeltése csak **négy fillér.**

Szegényeknek és államalkötötti ingyen. munkásoknak

Kökösz-zseir 5 kilós postaköcsöm 8 K 70. Kísérletben legújabb nyosokban! **„E”** virsli, frászló, fűszerek, **halkoncservék**, házikenyér, fűszer árak.

Kisváton fölt pálinka, szarbai borok, cseszegé szafó. Gyomráncoknak használati helyes: **STERR SOMA-sai**, **Nagyvárad**, Nagypiac-ter. 101

Igen alkalmas poléviség Zöldfü, 22. sz. sz. alatt rakdának kitéve

Egy eszmer bútorozott szoba, egy vagy két személy részére Szacsavay-utca 22. sz. alatt kitéve.

Csak rövid ideig **bútor-árusítás** rendkívül olcsó árban, a Fekete-Sas épületben Kossuth Lajos-u. **Csak november 1-ig.**

Elvállalok fehér hímzést. Cim: Fekete-Sas-utca 13.

Első nagyváradai cipő- és csizmagyár

Moskovits Farkas és Társa.

Ajánlja elsőrendű kézimunka **cipő- és csizma** készítményeit.

Nagyvárad, Kossuth-u. 4.

11 (volt rendőrség)

Gyors és pontos kiszolgálás!

GROSZ ADOLF minta cipész-üzlet

NAGYVÁRAD, Fő-utca, Bazár-épület. Telefon 571.

Van szerencsém a n. e. közönség szives tudomására hozni, hogy **üzletemet teljesen megannyobbítottam** Raktáron tartok mindenféle **ferfi női és gyermekcipőket** ugyiszinte mérték utáni rendelés **48 óra** alatt kikészítetnek, **fűzős és érzéketny lábakra** különös gond fordítatik javítások elfogadtatnak.

Tisztelettel **GROSZ ADOLF** cipészmeister.

Városi és vidéki telefon 571.

Butorraktár és kárpitos üzlet!

Tisztelettel b. tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy üzletemet **Telek-u. 24. sz. alá** helyeztem

s a mai korak megfelelő, legújabb modern stílus butorokkal rendeltem be. Raktáron tartok **ebédlő, hátszoba berendezéseket** és ezalon garnitúrákat és minden a szakmába vágó munkát nálam a

legelőcsőbb árban szereshetők be, úgy hogy már egész Bihar megye **Pelley** butorraktárát ról beszél. Ugyiszinte minden eszteregélyos munkát saját mihelyemben készítek és raktáron tartok.

Teljes tisztelettel **PELLEY SÁNDOR,** butorraktáros

TELEPHON az egész megyére 826.

Első Bihar megyei és Nagyvárad

műbútorgyár

Ajánlom a leggyorsabbítottá a legmodernebb **Értékesítésként gyorsan készítek szalon, ebédlő, háló, kávéházi és szállodai berendezéseket** a legelőcsőbb gyári árak mellett.

Rajtok, különlegesek kivázzára díjaztatess.

11-100 Raktár és iroda: 28 **Klapács-ter, Hoidas templom mellett.**

Telepek: **Kolozsvári-utca 39. és Kapasir-u-ntca 2.**

Büchler Márton műbútorgyáros.

Pénz!

Olcsó **tőkétörlesztéses kölcsönöket** 10-75 évre folyósít, ugyiszinte régi, drágább kamatu kölcsönöket **kiecséri (convert)** a lehető legrövidebb idő alatt,

házak, szőlők, földbitokok

örök árban való **adás-vételét** vagy **bérlését** a legesikereobb eredménynyel közvetíti.

Földbitokok parcellázását saját költségén elvállalja és finanszírozza

Faluti Ignác, volt takarékpénztári főlkész bankbizományi és ingatlanforgalmi irodája Nagyvárad, mézár-utca 2. sz.

Dr. POLITZER JAKAB sanatoriuma és vizgyógyintézet Nagyváradon Szőlői Dorsó-u. 7.

Iszjáró és hennikó betegnek **egész éven át nyitva.** Kitéve gyógyeredmények.

Állandó orvos felügyelő: **Ünös árak** Penzio naponta (lakás és étkezés) 5 és 7 korona. — **Franciaáruak és felvilágosított sajtók**

Dr. POLITZER JAKAB, az intézet tulajdonosa és vezetője

Üi fodrász-üzlet.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségk becses tudomására hozni, hogy **Besztercebányán (Neuhof) 14 év óta** fennálló **fodrász-üzletemet** november hó 1-től **Nagy-Teleki- (Nemet-utca 10. sz., dr. Grósz, Menyhért) házában** egész újonnan megújítottam.

Szíves pártfogásunkat kérem, maradjon tisztelettel

Ómaszta Gyula, fodrász

„Óriási!”

óra és ékszer nagy raktár,

Legelőcsőbb bevásárlási forrás.

Ferderber Testvéreknek Kossuth-utca, Bihar kávéház-**zal szemben.**

Főlk-üzlet Zöldfü-u. Horváth cukrász mellett

VERŐ EDE könyvnyomdájá és papirkészítése **NAGYVÁRAD, Kossuth-utca 12.** Telefon szám 624

Modern iroda berendezések 11 raktára.

NYOMTATVÁNYOK izléseben készíttetnek.

Egyedül az országhal!

Külfelutó a tanítás terén szerzett érdemeikert érmeikkel és előkelőkkel.

Soha ily kedvező alkalom!

Van szerencsém a nagyérdemű közönségk értesítenni, hogy a budapesti első felsőbb szabás-tanítási intézet tulajdonosa itt Nagyvárad-on, **Körös-u. 15. sz. a 6** hely tanfolyamot nyitott férfi és női szabók, valamint házi kisasszonyok részére. Kérem az érdekeltek mellobbi jelentkezését. Ugyanitt kapható a saját kidadás tanfolya 8 koronért.

B. pártfogását kéri:

Mehr Sámuel, ököleveles műszabász-tanár, Felső-u. 15.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

értesíti a n. érde **izzólámpa körteket** tart raktáron 3, legelőcsőbb közönségk, **3-4 watt** fogyasztással gyertyánként, melyek legelőcsőbb árban kaphatók. — **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér,** homályos (matt), színes fényképezőlámpák és mindennemű izzólámpa különlegességek ugyancsak kártalló árban kaphatók. Ugyanitt kaphatók **normál-lámpák és osmium-lámpák** gyertyánként 1,5 watt fogyasztással.

Csillárok és villamos motorok eredeti gyári árak **ivlámpák és villamos motorok** mellett kapható.

A villamos mű igazgatósága elvállalja **villamos világitási** és órátviteli berendezések felszerelését, bővítesét, átalakítását, javítását. **ivlámpák** kezelését, **heztarítás** szakszerűk szállítását, **berakását** és minden a szakmába vágó munkálatokat a legelőcsőbb árak mellett.

Nagybő megrendelésenként megvétel engedélyben. — Kétségtelen ingyen.

Kiváló tisztelettel

Arany Albert célpárhuzás. Nagyvárad, Fő-utca.

Megérkezett! Az észli és téli időnyre a legjobb minőségű női, férfi és gyermek cipők, galoschnik, csizmagalm azokat igen tisztelt verőimnek. Tancsokai cipőkbel meglegő szép választék.

Jó árul! Szolid kiszolgálás! **Ólcsóárak!** **Arany Albert** Kérem a céget nem megtéveszteni! **Telefon szám 512.** **célpárhuzás. Nagyvárad, Fő-utca.**

Regényeszt Bazsly Ármán könyvtárcsésében Nagyvárad-on. **Minde az „Mere” kitalálósod valójat.**